

ОУ „Св. Паисий Хилендарски“

с. Тополчане, общ. Сливен, тел. 04518 20 92, e-mail: outop@abv.bg, www.outopolchane.com

УТВЪРЖДАВАМ: .....
Директор: /Н. КАЛЧЕВ/

П Л А Н

за противодействие на тормоза между учениците
в ОУ „Свети Паисий Хилендарски“ с. Тополчане, община Сливен
през учебната 2021/2022 година

Настоящият документ е изготвен от училищния Координационен съвет (КООС) за справяне с насилието при ОУ „Свети Паисий Хилендарски“ и се основава на *Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище*, разработен от екип на Министерството на образованието и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствени организации с предмет на дейност *проучване и подпомагане на психическото развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.*

Цел: Противодействие на тормоза и работа за формирането у децата на нагласи и социални умения като емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. и недопускане на насилие.

Дейности за превенция на тормоза и насилието:

I. Оценка на проявите на тормоз и насилие между учениците в началото и в края на учебната година с помощта на въпросника за учители, разработен от проф. Пламен Калчев :

2. Провеждане на диагностика на засегнати ученици и групи от ученици с инструменти като специални въпросници и тестови батерии;

3. Провеждане на дискусии, беседи и кампании с участие на учители, родители и ученици;

4. Въвличане на Училищния ученически съвет като фокус група по проблема.

Дейности на ниво клас / класна стая:

Прилагане на форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, предмети от задължителното учебно съдържание, извънкласни и извънучилищни дейности.

Извеждане на теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и други.

Въвеждане на задължителни теми в часа на класа:

1. Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаи на тормоз;
2. Какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия;
3. Как се чувстваме когато видим прояви на тормоз и какво правим;
4. Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем;
5. Как можем да ги прилагаме - изработване на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата.

Дейностите на ниво училище:

1. Прилагане на приетия Механизъм за управление на конфликти в ОУ „Свети Паисий Хилендарски“, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;

2. Включване на предложения за дейности и инициативи в Плана за дейността на училището през учебната 2021/2022 година;

3. Прилагане на индивидуални програми за развитие на личните и социалните умения на децата;

4. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоза;

5. Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз, чрез утвърждаване на познатите форми и канали и гарантиране на конфиденциалността;

6. Използване на подхода за работа с връстници (peer education) – провеждане на дискусии по основни и конкретни въпроси с членовете на Училищния ученически съвет;

7. Повишаване квалификацията на учителите за работа с програмите, включително реализиране на обучителни семинари с педагогически и непедагогически персонал в началото на учебната година;

8. Осигуряване на условия за конкретни съвместни дейности с Отдел „Закрила на детето”, Детска педагогически стая, други организации и специалисти;

9. Отбелязване на Ден на розовата фланелка

10. Провеждане на програма за поддържаща квалификационна дейност на методическите обединения на учителите на следните конкретни теми:

10.1. Подготовка и провеждане на дискусия на тема: „Как да реагираме, когато детето е агресивно”.

10.2. Подготовка и провеждане на дискусия на тема: „Детето се променя с обич”.

Дейности с родителите:

1. Издирване и привличане на родители, с чиято помощ могат да се реализират училищни инициативи;

2. Привличане на родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции;

3. Работа с родители, които могат да осигуряват ресурси, за изпълнение на училищните дейности.

График:

I. Превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище:

1. Сформиране на училищен Координационен съвет за учебната 2021/2022 година.

Срок: 02.09.2021 г.

Отг.: Директора

2. Оценка на проблема през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта на стандартизиран въпросник.

Срок: 15.10.2021 г.

Отг.: Н. Христова

3. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинг (многократни и прекомерни негативни действия над едно лице от страна на друго (други) лице, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

Срок: 20.10.2021 г.

Отг.: Н. Христова

4. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса и необходимостта от предотвратяването му.

Срок: 15.10.2021 г.

Отг.: Н. Христова и
кл. ръководители

5. Включване в обучения за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за справяне с училищния тормоз съгласно План за квалификационна дейност за 2021/2022 г.

Срок: постоянен

Отг.: Директора

6. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол в зависимост от резултатите от оценката на проблема.

Срок: постоянен

Отг.: Директора

7. Актуализиране на процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: 15.10.2021 г.

Отг.: В. Григорова

8. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: 15.10.2021 г.

Отг.: В. Григорова

9. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

а) превенция на тормоза;

б) правата и задълженията на учениците.

Срок: 30.09.2021 г.

Отг.: КООС и класните
ръководители

10. Запознаване на учениците с аспектите на насилието и начините за справяне с него.

Срок: 30.11.2021 г.

Отг.: Ж. Нейкова и класните
ръководители

11. Провеждане на индивидуални консултации с ученици, понасящи или извършващи тормоз.

Срок: постоянен

Отг.: Н. Христова и Живка
Нейкова

12. Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.

Срок: постоянен

Отг.: Н. Христова

II. Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа:

1. Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:

1.1. дете/ученик, жертва на тормоз;

1.2. дете/ученик, упражнило тормоз;

1.3. деца/ученици, които помагат и подкрепят тормоза;

1.4. деца/ученици наблюдатели.

Срок: 20.10.2021 г.

Отг.: Ж. Нейкова

2. Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения.

Срок: 30.09.2021 г.

Отг.: КООС

3. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: постоянен

Отг.: Ж. Нейкова

4. Въвеждане и поддържане на *Дневник за регистриране на ситуации на тормоз в училището*. *Дневникът* включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

Срок: 15.09.2021г. – 30.06.2022г.

Отг.: Н. Христова

5. Изготвяне на годишен отчет на Координационния съвет до директора на училището

Срок: 30.06.2022 г.

Отг.: В. Григорова

Състав на Координационния съвет:

1. Председател: Виолета Григорова –ЗДУД

2. Членове:

Недка Христова – педагогически съветник

Живка Нейкова – училищен медиатор

Живка Петрова – учител

Георги Георгиев – учител

Стоян Стоянов - охранител

Катя Господинова – родител, училищен медиатор

Ася Кирилова – председател на УУС

ОУ „Св. Пансий Хилендарски“

с. Тополчане, общ. Сливен, тел. 04518 20 92, e-mail: outop@abv.bg, www.outopolchane.com

УТВЪРЖДАВАМ: .....

Директор: /Н. КАЛЧЕВ/

ПРАВИЛА

ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

1. Задължения на персонала

1. Училищен координационен съвет

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище. Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни правила.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- Подпомага класните ръководители с материали, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Класни ръководители

- Провеждат превантивни занятия в часа на класа, свързани с тормоза и насилието както в началото на годината и така и периодично през учебната година, като могат да привличат различни специалисти.
- Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111. Организира учениците за приемане на правила, последици, ценности, имащи отношение към проявите на насилие. Постери с приетите правила и последици се поставят на видно място в класната стая.
- Запознават и уточняват с учениците процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.
- Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол в регистрационната книга.
- Участват в работата на екипа, сформирани по конкретен случай на ученик от класа им.

- Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

3. Педагогически съветник

- Участва в дейността на Училищния координационен съвет.

- Извършва оценка на ситуацията в училище чрез различни методики и я представя пред Педагогически съвет

- Участва в екипите за работа по случай и при нужда разработва програми за работа с деца в риск.

- Съхранява протоколите за докладване на случаи на насилие.

4. Учители, които не са класни ръководители

- Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно.

Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.

- Запознават се и използват установената система за информирание и съобщаване за случаи на тормоз над ученици. Изискват от учениците да ги прилагат.

5. Дежурни учители

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство.

- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.

- Оказват съдействие на охраната при установени от тях нарушения на ученици и докладват на училищното ръководство, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

6. Помощен персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят.

- Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, протокол за реагиране на насилие.

- Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

II. Процедура за информирание и съобщаване на случай.

Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да прекрати инцидента и да информира училищното ръководство устно, а в впоследствие чрез попълване на протокол. Случаят се регистрира в училищният регистър.

Всеки класен ръководител дискутира проблема с учениците от класа си и може да договори с тях различни подходящи форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа. Децата, които помагат на жертвата или подкрепят тормоза също уведомяват класния си ръководител за инцидента.

Класният ръководител попълва протокол за развитието на случая, информира родителите.

УКС заседава по случая, набелязва мерки с цел намаляване инцидентите.

III. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в единен регистър на училището от учителя, който я е наблюдавал. Изготвя се протокол в електронен вид или на хартиен носител. При необходимост от допълнителна работа с дете – жертва на насилие или дете, упражняващо насилие, се изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип, включващ педагогически съветник, класен ръководител, родител и др. при необходимост.

2. Действия в случай на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик

Учителите или служителите, наблюдавали случай на тормоз, действат в следната последователност:

- прекратяват конфликта; извеждат пострадалото дете от зоната на инцидента;
- оказват първа помощ и/или търсят такава от медицинското лице в училището;
- при непосредствена опасност за здравето и живота на пострадало дете се обаждат на телефон 112.
- наблюдавалия инцидента и медицинското лице уведомяват класния ръководител, родителите/настойниците на детето училищното ръководство.
- Лицето, наблюдавало случая, описва ситуацията писмено в протокол

3. Действия при установяване, че дете е жертва на насилие или е в риск от такова.

Всеки служител, на когото стане известно, че има дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми директора на училището, заместник-директора, да действа съгл. предписанията на закона. След проверка на случая директорът подава сигнал до Отдел „Закрила на детето“.